

UTLYSNING

Reduksjon av utslipp av mikroplast fra oppdrettsnæringen.

FHF lyser ut inntil 14 millioner NOK for å redusere utslipp av mikroplast fra oppdrettsnæringen.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer og bedrifter i sjømatnæringen. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 22/00025

Tidsplan

01.09.2022: Åpen utlysning offentliggjøres

21.10.2022: Frist for innlevering av søknad (innen kl. 14:00)

November: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering

Januar 2023: Tidligst oppstart av prosjekt

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter **30.09.2022 kl. 12:00**. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

Mikroplast er en fellesbetegnelse på plastpartikler som er mindre enn 5 mm og ned til 1 mikrometer.

Det er et mål å redusere utslipp av mikroplast fra havbruk til miljøet. Omfang og betydning er i dag relativt ukjent. Det er tidligere vist at man finner forekomst av mikroplast, som kan stamme fra havbruksanlegg, i miljøet rundt havbruksanlegg. Man finner og mikroplast i fisk. Det er behov for kunnskap om forhold som medfører utslipp av mikroplast fra havbruksanlegg og kvantifisere utslippene. Da spesielt fra not, ring og tauverk.

Utvikling av modeller eller beregninger for utslipp av mikroplast under ulike forhold fra ulike typer utstyr over tid kan også være nyttig i forhold til havbruksnæringens miljøberegninger og miljøregnskap.

Det er en overgang til RAS-anlegg fra gjennomstrømningsanlegg i settefisk-, postsmolt- og landbasert matfiskproduksjon. I RAS-anlegg vil biofilter av plast være i konstant omrøring og det vil hele tiden være kollisjon mellom ulike deler i biofilteret. Dette vil føre til slitasje og fragmenter av mikroplast vil løsne. Plastmyknere blandes og i platen for å gjøre den mykere, mer fleksibel og holdbar. Det er lite kjent om mikroplast og plastmyknere akkumuleres og forurenses i RAS-anlegg.

Målsetting

1. Redusere utslipp av mikroplast fra havbruksanlegg.
  - Kvantifisere reduksjon av utslipp av mikroplast fra havbruksanlegg ved innføring av gjennomførbare tiltak under relevante miljøforhold.
  - Utvikle modeller for beregning av utslipp av mikroplast ved bruk av ulike tiltak og under ulike forhold basert på etterprøvbare forsøk
2. Redusere forekomst av mikroplast og plastmyknere i RAS-anlegg
  - Kvantifisere forekomst av mikroplast og plastmyknere i vann og i fisk i RAS-anlegg og i utslipp inkludert organisk materiale fra slike anlegg
  - Foreslå og dokumentere relevante tiltak for å redusere forekomst og utslipp av mikroplast og plastmyknere i og fra RAS-anlegg.

Avgrensninger og særskilte føringer

- **Målsetting 1 har en økonomisk ramme på 10 millioner**
- **Målsetting 2 har en økonomisk ramme på 4 millioner**
- Søknader skal rettes inn mot kun en av målsetningene, 1 eller 2.
- Det tas sikte på å finansiere 1 prosjekt for hver målsetning.
- Tidsramme på prosjektene kan være inntil to år fra oppstart, *med mindre spesielle faglige grunner tilsier en lengre prosjektperiode, som må begrunnes.*
- Det skal fokuseres på utslipp av mikroplast fra produksjon av laks og/eller regnbueørret.
- Søknader må synliggjøre omfang av utfordringen og inneholde en vurdering av mulige effekter og nytte av tiltak.
- For målsetning 1 skal det ses på viktige utstyrsgupper og typer av plast. Slitasje av fôrslanger som følge av fôring skal ikke inngå da det er pågående aktivitet på dette. Søknader kan spisses mot enkelttiltak eller enkelte utstyrsgupper.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som det er mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Beskrivelse av gjennomføringsplanen skal være tilstrekkelig detaljert, med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk.

Det skal i prosjektbeskrivelsen vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende 8 kriterier (med vektning i parentes):

1. Prosjektforslagets relevans til utlysningen og målet med arbeidet (1,0)
2. Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk (0,8)
3. Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet (0,5)
4. Gjennomføringsevne: prosjektorganisering, plan for håndtering av risiko, faglige forutsetninger (0,7)
5. Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte (0,5)
6. Tilknytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter (0,3)
7. Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet (0,3)
8. Næringsnytte (0,8)

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)